

Forfatter: Brun, Johan Lyder

Titel: BREV TIL: Krarup, Frederik Christian FRA: Brun, Johan Lyder (1906-12-20)

Citation: Brun, Johan Lyder: "BREV TIL: Krarup, Frederik Christian FRA: Brun, Johan Lyder (1906-12-20)", i *Kirkestriden i Norge belyst ved Lyder Bruns brev til F. C. Krarup 1905 til 1931*, UNIVERSITETSFORLAGET, s. 113. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001031205-000-shoot-L0010312050000005.pdf> (tilgået 13. juli 2024)

Anvendt udgave: Kirkestriden i Norge belyst ved Lyder Bruns brev til F. C. Krarup 1905 til 1931

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Christiania 20/12—06

Kjære sogneprest Krarup!

Ilde er det, at jeg ikke før har naaet at skrive til Dem og bringe Dem og Deres frue den hjerteligste tak fra min hustru og mig selv for det hyggelige besøg, vi i sommer fik aflægge hos Dem, — jeg har ogsaa faaet en del skjænd for det af min kone, og dog har min samvittighed slet ikke trængt til at skjærpes, det er virkelig de ydre forhold — en stor arbejdsbyrde, som tildels har hængt sammen med den maade, jeg iaar anvendte ferien paa — som har været saa yderst ugunstige for al korrespondance. Jeg maa da bede Dem begge om at bevilge mig «formildende omstændigheder» og at tage imod takken, naar den nu kommer, ledsaget ogsaa af vore hjerteligste ønsker for julen og det nye aar. At komme til Danmark er altid en stor glæde og opmuntring for os, og til de bedste minder fra vor indholdsrige tur iaar hører Sorø dagene. Siden har ogsaa vore nære venner, prof. Ording og frue, havt glæden af at besøge Dem, — de vendte iforgaars tilbage hertil, særdeles tilfredse med sin udenlandstur¹ og ikke mindst glade over sit ophold i Danmark.

8 — Kirkestriden i Norge

s. 114 Mødet i Lyngby² var jeg meget glad ved at deltage i, det bragte mig flere nye danske bekendtskaber og befæstede frem for alt flere gamle, ogsaa var det glædeligt at se, at der blandt de yngre prester tydelig var en fremadstræbende strømning, sterk nok til at gjøre sig merkbar og hørt. Prof. Ammundsens klare og faste optræden i sakramentspørgsmaalet satte jeg ogsaa megen pris paa,³ ligesaa missionær L. P. Larsens ypperlige foredrag;⁴ desværre var dog L. P. Larsens besøg i Lyngby saa korte, at jeg ikke fik leilighed til nærmere samvær med ham, og stort heldig ere var jeg ikke, da han i høst besøgte Christiania til et akademisk missionsmøde,⁵ — han blev fra alle mulige kanter saa sterkt lagt beslag paa som taler, at han kun liden tid fik tilovers til privat samvær. Ellers har vi, som De vil vide, i høst havt besøg af prof. Buhl,⁶ hvis foredrag og hele optræden sikkert gjorde god nytte, og som det for os norske theologer naturligvis var en stor glæde at have til gjæst. Den utrættelige pastor Storjohann⁷ holdt straks et modforedrag for en helt anden tilhørerkreds, ligesom han senere har holdt offentlig forbøn for prof. Brandrud og mig, at vi maa blive omvendt fra vor veis vildfarelse særlig med hen syn til nadveren. Men om end den sidste foranstaltning vakte no gen opsigt, er der jo efterhaanden ikke saa mange, som tager pastor Storjohann fuldt alvorlig, — hvad han selv visstnok har en følelse af og lider under.

Ellers har vi i høst havt en forholdsvis rolig tid, — forbau sende snart er sindene kommet til ro efter professorstriden, i den grad at det næsten er utroligt at tænke paa, at det endnu ikke er et aar siden de bevægede dage, da sagen fandt sin afgjørelse.⁸ Det landsmøde, som var samlet her for kirkeorganisationspørgsmaalets skyld, stod under moderationens tegn,⁹ — fhv. statsraad Knudsen drev det til at holde et indledningsforedrag om forfatningspørgsmaalet og dets historie, hvori professorsagen ikke blev nævnt, dr. Odland kom i et noget latterligt lys ved sin holdning overfor kvinders stemmeret¹⁰ og blev idetheletaget skudt tilside, det til landsmødet henskudte spørgsmaal om en anden presteuddannelse ved siden af universitetets blev forbigaaet i dy beste taushed o.s.v. Hvorledes det videre vil gaa med de udarbejdede forslag om menighedsraad og disses indflydelse paa prestevalg ene, er visst ogsaa meget tvilsomt. Foreløbig har konfirmationspørgsmaalet s. 115— foranlediget ved en prests negtelse af at udføre konfirmation — skudt sig i forgrunden af den almindelige inter esse.¹¹ Fra konservativt hold har der været afholdt en række fore drag,¹² som oprindeligt kaldtes «kirkelige», men da de forelaa i bogform var avancerede til «kristelige», — et modtræk mod vore foredrag «for frisindet kristendom», som dog ingen større bevægelse bragte, det er jo heller ikke den gunstigste rolle at skulle komme bagefter. Dels for at beholde den fordel at være i spidsen, dels for at lede interessen noget bort fra de theoretiske lærestridig heder til de foreliggende praktiske opgaver og reformspørgsmaal, har vi paa vor side nu planlagt en ny foredragsrække med delvis nye navne, hvor der skal handles om spørgsmaal som konfirmationen (dens historie og dens praktiske ordning), absolutionen og dens forhold til nadveren (særlig paa vestlandet et brændende spørgsmaal), det sociale spørgsmaal, kristendomsundervisningen i den høiere skole samt prestevalget. Forhaabentlig vil ogsaa disse foredrag kunne gjøre nogen nytte, — de vil antagelig udkomme som «For frisindet kristendom II».¹³ — I Bergen er der forøvrigt spontant opstaaet en viss bevægelse, fire yngre prester afholdt nemlig i høst en række foredrag, hvoraf navnlig det ene vakte adskillig bestyrtelse og for nylig foranledigede biskopen til et modforedrag,¹⁴ ligesom ogsaa div. yderligere modforedrag be budes. Nærmere efterretninger om denne episode har vi her øster paa ikke faaet, men jeg finder det glædeligt at der ogsaa andet steds opstaar bevægelser og gruppedannelser i fremadstræbende retning.

Samarbejdet med prof. Ihlen gaar efter omstændighederne ret godt. Han er tilbøielig til ved given leilighed at dissentere og vifter en smule med, hvad han kalder «den kirkelige opfattelse», men optræder ellers noksaa moderat. Som docent har vi desuden faaet stipendiat Moe, som De kjender fra konkurrencen, — da han aldrig havde holdt forelæsninger, og vi ogsaa ellers havde et par lovende ansøgere, havde fakultetet og kollegiet indstillet ham til ansættelse foreløbig i 2 aar, men kirke departementet over raskede universitetet ved at forhøje det til 5, visstnok et udtryk for unødigt frygtsomhed fra kirkestatsraadens side.¹⁵ Samme kirke

statsraad har senest vakt nogen munterhed ved et forsøg paa at hindre byens gymnasiaster (!) fra at vedtage en resolution mod den paatænkte landsmaalsstil til artium, — men saadanne smaatte rier kan jo ikke fordunkle den store tjeneste, som han gjorde theologi og kirken ved at gaa ind som statsraad og overtage ansvaret s. 116 for Ordings udnævnelse. Ogsaa hans afvisning af dr. Odlands forslag paa at fortrænge pastor Gleditsch fra hans presteembede ved Vor Frelses kirke her i byen maa vi være ham taknemmelige for.¹⁶

Men nu har jeg allerede alt for længe underholdt Dem om ting, som i virkeligheden har en temmelig lokal karakter og interesse. De er nu imidlertid i forholdenes medfør kommet til at faa et indblik i vort kirkelivs smaa interiører, og maaske kan det have sin betydning, at vi i Danmark og Norge i nogen grad holder øie med hinanden ogsaa i saadanne ting. Til slutning vil jeg nævne, at min fars tilstand desværre er væsentlig uforandret, — kun viger efterhaanden sindssyge-symptomerne for mere at give plads for almindelige sløvhedssymptomer. Det er en stadig sorg og en stadig prøvelse for os. Da han i høst ogsaa formelt fra traadte sit embede, maatte jeg efter menighedens ønske forsøge at holde en slags afskedspræken i hans sted,¹⁷ — paa en gang en kjær og en svær opgave. Godt at tænke paa, at naar udfrielsen kommer, vil prøvetiden synes kort!

Og saa forener min hustru og jeg os i ønsket om en rigtig glædelig jul og et godt aar for Dem og Deres frue!
18

Deres hengivne
Lyder Brun